

ΠΑΝΤΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΡΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΚΕ)
HELLENIC SOCIOLOGICAL SOCIETY (HSS)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΚΕ)

Στο περιθώριο των εργασιών του πρόσφατου τακτικού συνεδρίου της (23-25 Σεπτεμβρίου 2020) και στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού της Συμβουλίου, τα μέλη της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας προβληματίστηκαν έντονα για την υποβάθμιση της Κοινωνιολογίας και της κοινωνιολογικής σκέψης στο αναλυτικό πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αποτέλεσμα του προβληματισμού είναι το κείμενο που ακολουθεί.

Από τις αρχές του 2020 με το ξέσπασμα και με τη μέχρι τώρα πορεία της, η πανδημία της Covid-19 έχει επιφέρει πρωτοφανείς αλλαγές σε παγκόσμια κλίμακα, επηρεάζοντας πολλαπλές πτυχές της ύπαρξής μας, παρουσιάζοντας στοιχεία μιας βαθιάς κρίσης, όχι μόνο υγειονομικής αλλά και κοινωνικής και οικονομικής. Παρά το γεγονός ότι κανείς δεν είναι άτρωτος απέναντι στο ενδεχόμενο να νοσήσει, η πανδημία φέρνει στο προσκήνιο και οξύνει υφιστάμενες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες που σχετίζονται με την άνιση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, την ευάλωτη θέση επιμέρους κοινωνικών ομάδων, κ.ο.κ.

Απέναντι σε μια πολλαπλή κρίση που συνιστά μια άνευ προηγουμένου πρόκληση για πολλές από τις υποτιθέμενες βεβαιότητες της ζωής μας, η Κοινωνιολογία δεν θα μπορούσε να μείνει αδιάφορη και σιωπηλή. Η βιαιότητα των κοινωνικών αλλαγών που επιβάλλει και επιφέρει η πανδημία ενέχει χαρακτηριστικά ενός ζωντανού κοινωνικού εργαστηρίου στις διεργασίες του οποίου η Κοινωνιολογία μπορεί να συμβάλει ποικιλοτρόπως.

Την Άνοιξη του 2020 η Ελλάδα έλαβε εύσημα ως μια από τις χώρες εκείνες που επέδειξαν άμεσα ανταντακλαστικά προχωρώντας γρηγορότερα, συγκριτικά με άλλες, σε γενικευμένο lockdown. Πόσο όμως επιτυχημένη μπορεί να θεωρηθεί η Ελλάδα ως προς την ανάγνωση, κατανόηση και ανάλυση των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας και την εξεύρεση λύσεων στα προβλήματα που αυτές προκαλούν; Πόσο μεγάλη επιτυχία μπορεί να θεωρηθεί η απαξίωση εν μέσω πανδημίας και lockdown ενός επιστημονικού κλάδου, της Κοινωνιολογίας, που είναι κατεξοχήν αρμόδια να διερευνήσει και να κατανοήσει αυτές τις κοινωνικές επιπτώσεις που έρχονται να

προστεθούν και σε πολλά άλλα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες;

Την ίδια στιγμή μάλιστα που αναγνωρίζεται δημοσίως η αναγκαιότητα μελέτης των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας, όπως και άλλων σημαντικών φαινομένων που επιδρούν στην καθημερινή ζωή μας, η Κοινωνιολογία ως βασική επιστήμη που ασχολείται με τα ζητήματα αυτά, υποτιμάται σοβαρά μέσω της απόφασης να εξαιρεθεί από διδασκόμενο και εξεταζόμενο μάθημα στις πανελλαδικές εξετάσεις, ενώ παράλληλα υποβαθμίζεται σε δευτερεύουσας σημασίας επιστημονικό πεδίο και αντικείμενο μελέτης και σπουδής.

Πρόκειται για μια απόφαση η οποία δημιούργησε μια τεράστια αρνητική έκπληξη όχι μόνο στο σύνολο του εκπαιδευτικού κόσμου αλλά και σε πλήθος πολιτών, κοινωνικών εταίρων και φορέων που βρίσκονται κοντά στους εκπαιδευτικούς θεσμούς και προσπαθούν να κατανοήσουν αποφάσεις οι οποίες στην ουσία αποσυνδέουν την εκπαίδευση από τη μελέτη, ανάδειξη και επιστημονική αντιμετώπιση υπαρκτών κοινωνικών προβλημάτων.

Αυτός ο εξοβελισμός της επιστήμης της Κοινωνιολογίας από τα εκπαιδευτικά προγράμματα και η θεώρησή της ως περιττής για τον μαθητικό πληθυσμό δεν σημαίνει απλώς και μόνο την κατάργηση ενός ακόμα μαθήματος, αλλά στερεί από τους μαθητές και μαθήτριες τη δυνατότητα να αποκτήσουν εκείνα τα εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν τον κοινωνικό κόσμο (τον δικό τους κόσμο) που μεταβάλλεται με ραγδαίο και συχνά βίαιο τρόπο. Επιπλέον, αποδυναμώνει την ίδια την κοινωνία από την αναζήτηση χρήσιμου και υποστηρικτικού μορφωτικού και επιστημονικού κεφαλαίου που μπορεί να συμβάλλει μαζί με την Πολιτεία στην επίλυση σύνθετων κοινωνικών προβλημάτων. Αποσύροντας την Κοινωνιολογία από τα εκπαιδευτικά προγράμματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αποσύρεται στην ουσία και το ενδιαφέρον της Πολιτείας από τη γνώση των διαφόρων όψεων της κοινωνίας και των οξύτατων προβλημάτων που αυτή αντιμετωπίζει. Πώς μπορεί να κατανοήσει λοιπόν κανείς μια τέτοια απόφαση που αγνοεί στοιχειώδεις ανάγκες του εκπαιδευτικού συστήματος που αναγνωρίζονται και εφαρμόζονται διεθνώς; Πως να κατανοήσει επίσης την απόσυρση του ενδιαφέροντος για την καλλιέργεια των μαθητών με γνώσεις που τους βοηθούν και τους προετοιμάζουν για να γίνουν σύγχρονοι συνειδητοποιημένοι πολίτες που θα υποστηρίζουν και θα προστατεύουν τους δημοκρατικούς θεσμούς;

Η θέση μας, ότι η Κοινωνιολογία πρέπει να επανέλθει ως διδασκόμενο μάθημα στο Λύκειο δεν είναι μια συνδικαλιστική προάσπιση ενός κλάδου. Είναι η αυτονόητη αποκατάσταση που πρέπει να υπάρξει για μια απολύτως λανθασμένη απόφαση που απονευρώνει το απαραίτητο μορφωτικό κεφάλαιο με το οποίο πρέπει να εξοπλίσουμε ως χώρα και ως Πολιτεία τη μαθητική κοινότητα.

Εκ μέρους της ΕΚΕ

Καθηγητής Νίκος Δεμερτζής
Πρόεδρος ΔΣ

Αθήνα 21 Οκτωβρίου 2020